

МИКОЛІ ОЛЕКСАНДРОВИЧУ КЛИМЕНКУ — 70

2 січня виповнилося 70 років Клименку Миколі Олександровичу, професору, доктору сільськогосподарських наук, академіку Української екологічної академії наук, Міжнародної академії наук екології та безпеки життєдіяльності, відміннику освіти України, заслуженому діячу науки і техніки України, провідному вченому в галузі екології, сталого розвитку регіонів, збалансованого використання природних ресурсів та охорони навколишнього природного середовища.

Микола Олександрович народився 2 січня 1945 р. у с. Синява Рокитнянського р-ну Київської обл. Після закінчення середньої школи працював електромонтажником, а впродовж 1963–1967 рр. служив у прикордонних військах. У 1973 р. закінчив з відзнакою Українську сільськогосподарську академію і розпочав роботу в Інституті інженерів водного господарства.

Пройшов шлях від молодшого наукового співробітника до професора, завідувача кафедри, декана факультету, директора навчально-наукового інституту агроекології та землеустрою Національного університету водного господарства та природокористування (НУВГП).

У 1981 р. захистив кандидатську дисертацію, у 1990 р. — докторську. Звання доцента отримав у 1985 р., професора — у 1991 р. З 1992 р. — завідувач кафедри екології НУВГП. У 1995 р. очолив створений уперше в Україні факультет екології і землевпорядкування, а з 2013 р. навчально-науковий Інститут агроекології та землеустрою. Впродовж 1995–2015 рр. за його активної участі в університеті відкрито нові спеціальності: «Охорона праці і екологія в будівництві», «Агрохімія та ґрунтознавство», «Водні біоресурси», «Туризм», «Здоров'я людини».

М.О. Клименко вперше запропонував і ввів систему екологізації змісту освіти з аграрного та водогосподарського напрямку, що реалізується через формальну (очна, дистанційна освіта), неформальну (само-

освіта, пропаганда екологічних знань у засобах масової інформації, участь в екологічних акціях) освіти, підготовку кадрів вищої кваліфікації в аспірантурі і докторантурі та перепідготовку для провідних галузей народного господарства України.

Підсумком багаторічної науково-дослідницької діяльності Миколи Олександровича стали розроблені та впроваджені підходи, спрямовані на розв'язання однієї з фундаментальних проблем сучасної екологічної науки та освіти аграрного та водогосподарського напрямку — усунення протиріччя між високою розораністю, масштабністю осушувальних меліорацій і екологічно обмеженими можливостями басейнів річок та озер, які повинні підтримувати свою стійкість, стабільність та збалансований розвиток.

Для забезпечення якісної підготовки фахівців аграрного та водогосподарського напрямку М.О. Клименко у співавторстві та одноосібно видав 14 підручників, 26 посібників, 13 монографій та 22 типові навчальні програми з нормативних навчальних дисциплін за напрямком «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування».

Широкого визнання та використання у вузах України набули підручники «Моніторинг довкілля», «Екологія людини», «Екологічна безпека», «Екологічне інспектування», «Методологія наукових досліджень в екології», «Стратегія сталого розвитку», «Збалансоване використання земельних ресурсів».

Наукова школа М.О. Клименка розробляє і впроваджує спеціальні заходи з реабілітації сільськогосподарських угідь, забруднених радіонуклідами після катастрофи на Чорнобильській АЕС, рекомендації щодо підвищення родючості гідроморфних ґрунтів Полісся, покращення стану урбоєкосистеми та збалансованого використання природних ресурсів у басейнах річок.

За матеріалами теоретичних і експериментальних досліджень М.О. Клименком

опубліковано понад 500 наукових праць, наукові результати захищено 22 авторськими свідоцтвами і патентами.

Під науковим керівництвом М.О. Клименка підготовлено 3 докторські і 17 кандидатських робіт. Микола Олександрович очолює галузеву науково-дослідну лабораторію зі сталого розвитку регіону.

М.О. Клименко є членом Науково-методичної комісії напряму «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування», членом робочої групи з розробки галузевих стандартів вищої освіти з цього ж напряму; експертом МОН України з екології. Бере участь у редакційній колегії збірника наукових праць — «Вісник Національного університету водного господарства та природокористування»; є головою спеціалізованої вченої ради К 47.104.05 із захисту дисертацій при НУВГП.

Широкий науковий світогляд вченого підтверджує активна участь Миколи Олександровича у міжнародних і всеукраїнських наукових конференціях — лише за останні роки вчений виступав з доповідями на з'їзді агрохіміків та ґрунтознавців (Миколаїв, 2014 р.), четвертому та п'ятому Міжнародному екологічному форумі (Херсон, 2013–2014 рр.), з'їзді екологів (Вінниця, 2014 р.). За його ініціативи регулярно проводяться круглі столи з актуальних проблем екології та збалансованого природокористування із залученням науковців, виробників, представників бізнесу та талановитої студентської молоді.

М.О. Клименко веде активну просвітницьку діяльність, очолює Рівненську обласну організацію Всеукраїнської екологічної ліги та регіональне відділення Міжнародної академії екології та безпеки життєдіяльності.

За вагомі досягнення в навчальній, науковій, організаційно-методичній, вихов-

ній та громадській роботі М.О. Клименко отримав понад 40 державних відзнак, серед яких: Почесна грамота Кабінету Міністрів України (2002), Почесна грамота Державного комітету України по водному законодавству (2005), Почесна грамота МОН України (2007), Почесна грамота Всеукраїнської екологічної ліги (2010), Почесна грамота Верховної ради України, Почесна грамота Міністерства екології та природних ресурсів України та Почесна грамота Рівненської обласної ради (2013).

Нагороджений 2 медалями СРСР: «20 років перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.» та «Ветеран праці», бронзовою медаллю ВДНГ СРСР, 3-ма дипломами ВДНГ України, знаком «Винахідник СРСР», знаком «Відмінник освіти», орденом Союзу Чорнобильців «За заслуги», «За подвиги в ім'я Людства», «За заслуги перед МАНЕБ», «Срібний козацький хрест II ступеня», медалями спілки ветеранів Афганістану «Отличник Погранвойск», «За заслуги I-го ступеня», знаком «Честь і слава» та чисельними нагородами інших громадських організацій.

М.О. Клименко користується повагою та заслуженим авторитетом серед студентів та професорсько-викладацького складу університету.

Шановний Миколо Олександровичу, вітаючи Вас з ювілеєм, висловлюємо, що Ваші прекрасні людські якості гармонійно поєднуються із почуттям честі і гідності та високим покликанням бути потрібним людям. Ваша мудрість, справедливість, постійність у своїх переконаннях та діях стали прикладом як для Ваших учнів, так і для багатьох людей нашого краю.

Бажаємо Вам міцного здоров'я, подальшого натхнення, звершення задуманого та безмежного особистого щастя.

Колектив кафедри екології НУВГП